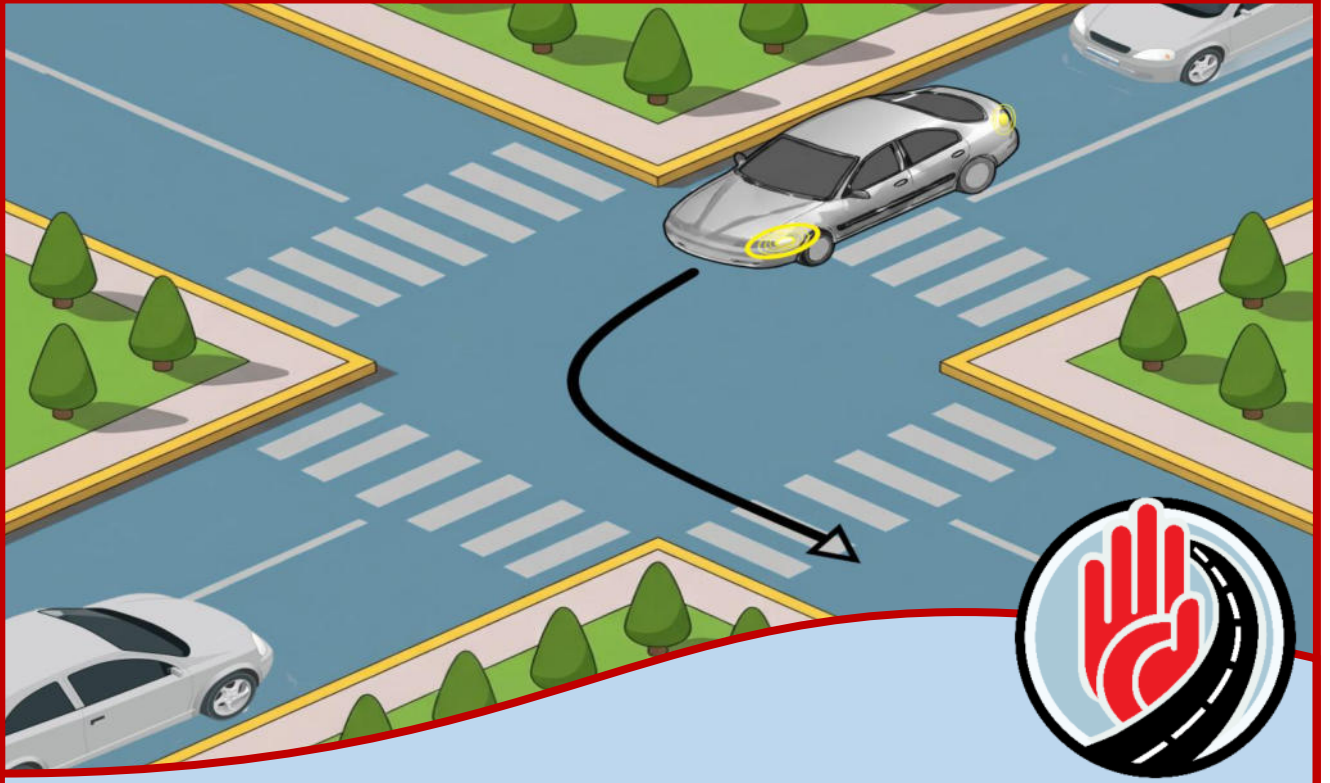

Co-funded by
the European Union

SAĞIR SÜRÜCÜLER TRAFİK VE SÜRÜCÜ EĞİTİMLERİNDE İŞARET DİLİ

MODÜL: 4. KAVŞAKLAR VE DÖNÜŞ

ETKİNLİK: 4.2. SİNYAL VERME VE ŞERİT DEĞİŞTİRME

**Co-funded by
the European Union**

"Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them."

"Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak burada ifade edilen görüş ve düşünceler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği'nin veya Avrupa Eğitim ve Kültür Yürütme Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmayabilir. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bu görüşlerden sorumlu tutulamaz."

This document has been prepared as free learning and teaching material (Open Educational Resource) and is published under the Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International license. To view a copy of this license, visit:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Bu belge, ücretsiz öğrenme ve öğretim materyali (Açık Eğitim Kaynağı) olarak hazırlanmıştır ve Atıf-Ticari Olmayan-AynıLisanslaPaylaş 4.0 Uluslararası lisansı altında yayınlanmaktadır. Bu lisansın bir kopyasını görüntülemek için aşağıdaki adresi ziyaret edin.

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Deaf Drivers

Co-funded by
the European Union

SAĞIR SÜRÜCÜLER
2024-1-TR01-KA220-ADU-000246729
“Sign Language for Traffic and Driver Trainings”

FAALİYET ŞABLONU

Modül	Modül 4. Kavşaklar ve Dönüş öğretim modülü (A.3.5.)
Faaliyet adı	Etkinlik 2: Sinyal verme ve şerit değiştirme kuralları (Etkinlik 4.2.)
Faaliyet özeti	Bu eğitim etkinliğinin amacı, sinyal verme ve şerit değiştirme kuralları, sürücülerin trafikte yön ve yol değiştirme niyetlerini diğer yol kullanıcılarına önceden ve doğru şekilde bildirmelerine yönelik kuralların kavranmasıdır. Şerit değiştirmeden, dönüş yapmadan veya manevra yapmadan önce mutlaka uygun sinyal verilmelidir. Sinyal, hareketten belirli bir süre önce yakılır ve manevra tamamlanana kadar kapatılmaz. Şerit değiştirmeden önce aynalar ve kör nokta kontrol edilir, diğer araçların konumu değerlendirilir ve güvenli mesafe olduğundan emin olunur.
Konular	4. Kavşaklar ve Dönüş 4.2. Sinyal verme ve şerit değiştirme kuralları 4.2.1. Sinyal verme ve önemi 4.2.2. Sinyal verme kuralları 4.2.3. Sinyal vermede yapılan yanlışlıklar 4.2.4. Şerit izleme ve değiştirme 4.2.4.1. Şerit izleme 4.2.4.2. Şerit değiştirme
Yazar(lar)	Tarih: Versiyon:
Gözden Geçiren:	Tarih: Versiyon:

Etkinlik Senaryosu (Scenario of the Activity)

4. Kavşaklar ve Dönüş

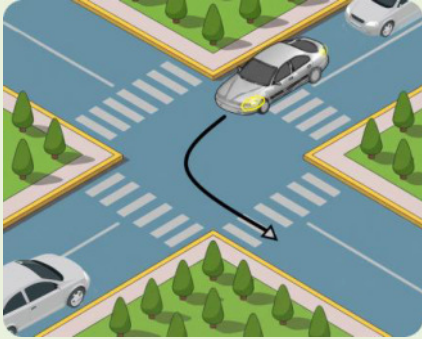
4.2. Sinyal verme ve şerit değiştirme kuralları

4.2.1. Sinyal verme ve önemi

Sinyal verme, sürücünün yapacağı dönüş veya şerit değiştirme gibi manevraları diğer yol kullanıcılarına önceden bildirmektir. Sinyal araçların ön ve arkalarında; hem sağ hem de sol taraflarında sarı renkli yanıp sönen bir ikaz lambasıdır. Sürücü sağa dönecekse veya şerit değiştirecekse, aracın sağ sinyalini, sola dönecekse de aracın sol sinyalini manevrasından önce uygun bir zamanda açması gerekir.

Sinyal sayesinde, sürücüler ve diğer yol kullanıcıları arasında iletişim sağlanır, olası karışıklıklar önlenir dönüşler ve geçişlerde yol istenmiş olur. Sinyal verme bir trafik güvenliği tedbiri olması yanında yasal olarak zorunludur. Sinyal trafikte düzeni ve kara yolu güvenliğini sağlayan en önemli unsurlardan biridir. Sürücülerin sinyal vermemesi kazaya sebebiyet veren önemli bir kural ihlalidir.

4.2.2. Sinyal verme kuralları

Resim 1: Sinyal verme

Sürücüler manevraya ve şerit değiştirmeye başlamadan önce doğru yöne sinyal verip ayna kontrolü ve omuz üstü bakış yaparak hareket etmelidir. Sinyal verir vermez şerit değiştirilmemelidir. Ayrıca sinyal vermenin geçiş üstünlüğü sağlamadığı bilinmeli, sinyal sonrası mutlaka trafik koşulları kontrol edilerek güvenli ortam oluştuğunda manevra yapılmalıdır.

Şerit değiştirme esnasında sürücü sinyal vererek hareket edeceği yönü belirtmeli, yumuşak ve kontrollü manevra yapmalı ve diğer araçları tehlikeye düşürmemelidir. Yanlış veya gereksiz sinyal kullanımı, diğer sürücülerin durumu yanlış yorumlamasına ve kazalara neden olur. Sinyalin doğru uygulanması, trafik akışının düzenli olmasına ve genel trafik güvenliğinin korunmasına önemli katkı sağlar.

Sollama olarak ifade edilen durumda bir aracın önündeki aracı geçmesi durumudur. Öndeki aracı ancak şerit değiştirerek geçilebilir. Böyle bir durumda önce sola sinyal verilir, arkadaki trafik kontrol edilerek güvenli bir şekilde sol şeride geçilir. Sol şeritte hızlanma yapılarak araç geçmeye başlanır. Geçilen araç sağ aynadan görülünceye kadar ve en az iki araç boyu mesafe tespit edilinceye kadar sol şeritten devam edilir, daha sonra sağa sinyal verilerek, uygun hızla ve acele etmeden sağ şeride geçilir. Geçilen (sollanan) aracın geçiş esnasında hızını değiştirmesine, sinyal vermesine, yaklaşma durumuna dikkat edilmelidir.

4.2.3. Sinyal vermede yapılan yanlışlıklar

Sürücü döneceği ya da şerit değiştireceği yöne göre sinyal vereceğini biliyoruz. Burada önemli nokta, sinyal verir vermez manevraya yani dönüşe veya şerit değiştirmeye hemen başlanmamalıdır. Sinyal vermiş olması sürücüye geçiş hakkı vermez, trafiği tehlikeye düşürmeden ve diğer sürücülerin geçişini engellemeden uygun mesafe ve hız tespit edildikten sonra dönüş veya şerit değiştirme yapılmalıdır. Dönüş veya şerit değiştirme bitmeden sinyal kapatılmamalı, sinyal kendiliğinden kapanmış olsa bile yeniden açılmalıdır.

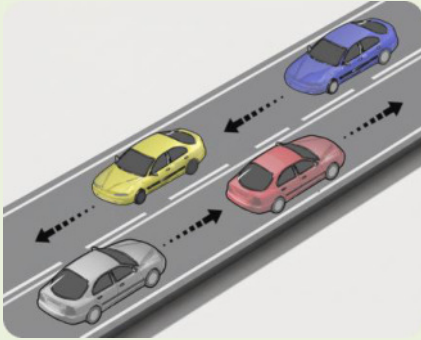
4.2.4. Şerit izleme ve değiştirme

Taşıtların bir dizi halinde güvenle seyredebilmeleri için taşıt yolunun ayrılmış bölümüne şerit denir. Sürücüleri yönlendirmek ve trafik karmaşasını önlemek için tek bir araç hattı tarafından kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Düz şerit çizgisi veya kesik şerit çizgisi olmak üzere iki çeşit şerit çizgisi vardır. Düz şerit çizgileri olan yollarda şerit değiştirmek yasak ve tehlikelidir. Kesik çizgili şeritlerde ise şerik değiştirmek, şerit değiştirme kullarına uyarak yapılabilir.

Resim 2: Şeritler

4.2.4.1. Şerit izleme

Resim 3: geliş gidişli yollarda şeritler

Karayollarının iki yönlü olması durumunda sürücülerin sağ şeridi kullanmaları gerekmektedir. Çok şeritli yollarda ise sürücülerin; araçların hızına, cinsine, yük durumuna göre uygun şeritten gitmeleri gerekmektedir. Üç şeritli yollarda motorsuz araçlar ve ağır taşıtlar en sağ şeridi kullanırlar. Diğer motorlu araçların ise orta şeritten gitmeleri gerekmektedir.

En sol şeridin araç geçişleri ve sola dönüşler dışında kullanılması uygun değildir. Eğer yol şerit değiştirmeye müsait değil ise, yani düz şerit çizgileri varsa, aynı şeritte kalmalı, asla şerit değiştirme yapılmamalıdır. Ayrıca sürüş esnasında, seyir halindeyken, aynı anda iki şerit birden işgal edilmemelidir.

4.2.4.2. Şerit değiştirme

Şerit değiştirme; kara yolunda bir aracı bir şeritten diğerine güvenli bir şekilde taşımayı kapsayan manevradır. Şerit değiştirme esnasında dikkat edilecek hususlar aşağıda özetlenmiştir.

- Şerit değiştirmeden önce sinyal verilmeli, ayna kontrolü yapılmalı, değiştirilecek şeritte aracın girişine engel bir durum yoksa şerit değiştirilmelidir.
- Şerit değiştirmeden önce sürücü, iç ve dış aynaları kontrol ederek arkadan gelen ve yan şeritte bulunan araçların konumunu değerlendirmelidir.
- Aynalarla birlikte kör noktalar omuz üstü bakış ile görülmeli, böylece görülmeyen riskler fark edilmelidir. Sürücü bu kontrolleri yaptıktan sonra gireceği şerit müsait ise şerit değiştirmelidir.
- Şerit değiştirme uygun hız ile yapılmalı ve takip mesafesi korunmalıdır.
- Şerit değiştirmelerde yol müsait olsa bile, asla iki şerit aynı anda geçilmemelidir. Böyle durumlarda şerit değiştirildikten sonra belirli bir süre aynı şeritte gidilmelidir. Sonra tekrar sinyal vererek kontrollü bir şekilde diğer şeride geçilmelidir.
- Ani hareketler, değişken hızlanma veya yavaşlama yapılmamalı, diğer sürücüleri ve yol kullanıcıları şüpheye düşürecek şekilde şerit değiştirilmemelidir.

Resim 4: Çok şeritli yollar

Ölçme ve Değerlendirme

Ölçme ve Değerlendirme Şartlar

Bu eğitimde kursiyerlerin öğrenme düzeylerini ölçmek ve değerlendirmek amacıyla aşağıdaki şartların hazırlanması önerilmektedir.

- Kursiyerler tarafından anlaşılır, açık ve kısa soru metinleri hazırlanmalıdır.
- Sorular çoktan seçmeli test tekniği ile yalnız 1 doğru olacak şekilde 4 seçenek bulunmalıdır
- Sorular hazırlanırken işaret dili anlatımına uygun kavramlar kullanılmalıdır.
- Sorular bu eğitimde yer verilen bilgileri yansıtmalıdır.
- Testlerde cevap anahtarı ve puanlama anahtarı ayrı olarak hazırlanmalıdır.

1. Sinyal vermenin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aracın hızını artırmak
- B) Diğer sürücüleri bilgilendirmek
- C) Geçiş üstünlüğü kazanmak
- D) Trafiği hızlandırmak

2. Şerit değiştirmeden önce yapılması gereken ilk işlem aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hızlanmak
- B) Kornaya basmak
- C) Motoru stop etmek
- D) Sinyal vermek

3. Sinyal ne zaman kapatılmalıdır?

- A) Sinyal verildiği anda
- B) Motor çalıştığında
- C) Manevra tamamlandıktan sonra
- D) İstenildiği zaman

Co-funded by
the European Union

SAĞIR SÜRÜCÜLER
2024-1-TR01-KA220-ADU-000246729
“Sign Language for Traffic and Driver Trainings”

4. Sinyal verme kuralları ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Sinyal vermek geçiş üstünlüğü sağlar.
- B) Sinyal verilse bile trafik uygun değilse manevra yapılmamalıdır.
- C) Sinyal vermek zorunlu değildir.
- D) Sadece şehir içi trafikte sinyal verilir.

5. Şerit değiştirme kuralları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Sağa şerit değiştirirken, sağ sinyal verilmelidir
- B) Sola şerit değiştirirken, sağ sinyal verilmelidir
- C) Şerit değiştirirken sinyal veren sürücü yol kontrolü yapmasına gerek yoktur
- D) Sola dönecek sürücü sağ şeride geçmelidir.

Cevap Anahtarı:

1 - B / 2- D / 3- C / 4 – B / 5 – A / her soru 20 puan toplam 100 puan

Öz değerlendirme

Lütfen her ifadeyi değerlendirirken 1’den 5’e kadar bir puan verin:

1 = Hiç
katılmıyorum

2 = Katılmıyorum

3 = Kararsızım

4 = Katılıyorum

5 = Tamamen
katılıyorum

Değerlendirme İfadeleri	1	2	3	4	5
1. Sinyal vermenin önemini anlıyorum	☐	☐	☐	☐	☐
2. Ne zaman sinyal verileceğini biliyorum.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Şerit çizgilerini tanıyor ve anlamlarını biliyorum	☐	☐	☐	☐	☐
4. Şerit izleme kurallarını biliyorum	☐	☐	☐	☐	☐
5. Şerit değiştirme kurallarını biliyorum.	☐	☐	☐	☐	☐

Puanlama Anahtarı

21 – 25 puan: Bilgi düzeyiniz çok iyi. Trafik kurumları konusunda bilinçlisiniz.

16 – 20 puan: Bilginiz yeterli, ancak bazı alanlarda gelişime açıksınız.

11 – 15 puan: Orta düzey bilgiye sahipsiniz, destekleyici eğitim faydalı olacaktır.

6 – 10 puan: Bilgi düzeyiniz düşük, kapsamlı eğitim önerilir.

0 – 5 puan: Konuya yönelik farkındalık ve bilgi ciddi düzeyde yetersizdir.